დადებითი და უარყოფითი თავაზიანობა სხვადასხვა ეპოქის სამეტყველო აქტებში

მარიამ ავალიანი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ანგლისტიკაში ფილოლოგიის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად

უცხოენათაფილოლოგია (ანგლისტიკა,გერმანულიფილოლოგია, რომანულიფილოლოგია) დაშედარებითილიტერატურათმცოდნეობა

(მიმართულება: ანგლისტიკა)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: რეზო მარსაგიშვილი

ფილოლოგიის დოქტორი

სრული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი 2021

სარჩევი

შესავალი........5
1.სამეცნიერო ლიტერატურის მიმოხილვა........8
1.1.პრაგმატიკა როგორც ენათმეცნიერების დარგი........8
1.2.კონტექსტი........10
1.3.გრაისის მაქსიმთა თეორია........12
1.4.სამეტყველო აქტი........17
1.5.იმპლიკატურა........18
1.6.თავაზიანობა როგორც პრაგმატიკული კატეგორია........20
1.7.ლიჩის თეორია თავაზიანობის შესახებ........22
2.მეთოდოლოგია........27
2.1.თავაზიანობის ზოგადი დახასიათება ბრაუნისა და ლევინსონის მიხედვით........27
2.2.დადებითი თავაზიანობა........28
2.3.უარყოფითი თავაზიანობა........32
2.4.არაპირდაპირი ნათქვამი........37
2.5.პირდაპირი ნათქვამი........41
3. ანალიზი........42
3.1 „სიამაყე და ცრურწმენა“........42
3.2 „არჩევანი“........58
4.შედეგები და მათი ინტერპრეტაცია........70
დასკვნა........83
გამოყენებული სამეცნიერო ლიტერატურა........87
ელექტრონული წყაროები........88

აბსტრაქტი

წინამდებარე ნაშრომში წარმოდგენილია ფილმების „სიამაყე და ცრურწმენა“ (2005) და „არჩევანი“ (2016) ლინგვისტური ანალიზი. ნაშრომში შესწავლილია აღნიშნული ორი ფილმის ენობრივი მასალები და განხილულია ისინი დადებითი და უარყოფითი თავაზიანობის ნორმების მიხედვით.

ნაშრომში მიმოხილულია თავაზიანობის შესახებ არსებული სხვადასხვა თეორიები, თუმცა კვლევის საფუძვლად ბრაუნისა და ლევისნონის თავაზიანობის სტრატეგიები შეირჩა.

კვლევა წარმოადგენს იმ თავისებურებებს, რაც განსხვავებულ ეპოქებში არსებული სამეტყველო ქმედებებისთვისაა დამახასიათებელი. ამიტომ, შევარჩიეთ განსხვავებული ეპოქების ამსახველი ორი ფილმი.

კვლევამ აჩვენა, რომ მე-19 საუკუნის მეტყველება მნიშვნელოვნად განსხვავდება თანამედროვე ინგლისური მეტყველებისგან. თავაზიანობის თეორიის კუთხით კი, ორივე ფილმში დადებითი თავაზიანობის ნორმები აჭარბებს უარყოფითისას.

საკვანძო სიტყვები: *ბრაუნისა და ლევინსონის თავაზიანობის თეორია; თავაზიანობის სტრატეგიები; დადებითი თავაზიანობა; უარყოფითი თავაზიანობა.*

Abstract

This paper presents a linguistic analysis of two English films: Pride and Prejudice (2005) and Choice (2016). The paper studies the linguistic materials of these two films and discusses them according to the norms of positive and negative politeness.

The paper reviews various theories about politeness, although Brown and Levinson politeness strategies were chosen as the basis for the study.

Research presents the features that are characteristic of speech acts in different epochs. Therefore, we have selected two films depicting different eras.

Research has shown that 19th century speech is significantly different from modern English speech. In terms of the theory of politeness, the norms of positive politeness in both films outweigh the norms of negative politeness.

Key words: *Brown and Levinson's politeness theory; Politeness strategies; Positive politeness, Negative politeness.*